

Retsskandale, alligevel er saaledes, at man har fundet Tilstanden her i Landet nogenlunde taalelig, ønsker jeg fra dette Sted at udtale, at dette skyldes mest af alt vore udmærkede dygtige Underdommere. Det er dem, der er stillede overfor de uhyre store Vanskeligheder; men det er Mænd, som er uddannede i det praktiske Livs Skole, Mænd, som lever i et nært og nøje Forhold til Befolkningen og derfor forstaaer at handle gennemgaaende i nøje Overensstemmelse med Retsopfattelsen her i Landet. Men det, at vore Underdommere — Underdommerne taget i deres Helhed, der er jo altid nogen, der kan klæbe Mangler ved, men Standen taget som Helhed — maa erkendes ved deres Dygtighed og Forstaaelse at have afbødet mange af de værste Mangler ved den bestaaende kriminelle Retsplejeordning, kan ikke være nogen tilstrækkelig Grund til at opretholde et System, som i sig selv er slet.

Da det nuværende Ministerium traadte til, traf det altsaa den Tilstand, at der var gennemført en ny Retsplejeordning ved Lovene af 1908 og 1909, som var blevet vedtaget; men de Supplementslove, som var nødvendige for, at den nye Ordning kunde træde ud i Livet, havde Rigsdagen ikke villet vedtage, uagtet de var blevet fremsat. Det var en meget vanskelig Stilling for det nuværende Ministerium, thi vi kunde ikke finde os tilfredse med Loven af 1909, fordi den efter det nuværende Ministeriums Mening manglede det allervigtigste af, hvad der skulde med i en Reform af vor Retspleje. Men paa den anden Side kunde man jo heller ikke gøre sig noget Haab om, at den Rigsdag, som saa nylig havde vedtaget en bestemt Ordning, vilde være med til i vidt Omfang at arbejde den om. Derfor lod det nuværende Ministerium foreløbig den Sag ligge. Saa hændte der i Efteraaret 1913 noget, som maaske vil være forglemt af de fleste, og som jeg derfor skal tillade mig at minde om, fordi det i hvert Fald for mig og gennem min Stilling, kan jeg vel ogsaa sige, fik Betydning for denne Sag. I 1913 forsvandt der i en Bagerbutik paa Østerbro et lille Sølvur. Mange Omstændigheder tydede paa, at det var et 16 Aars Pigebarn, som tjente i den Butik, hvor Uret var forsvundet, der havde stjaalet det. Og uheldige Omstændigheder gjorde, at Indicium paa Indicium taarnede sig op imod denne lille Pige. Sagen blev meldt til Politiet; hun blev anholdt, og uheldigvis var det en lidet moden Dommer, der fik Sagen til Behandling, og denne Dommer tumlede saaledes med det stakkels Pigebarn, at hun ikke alene afgav detailleret

Tilstaaelse om, at hun havde begaaet Tyveriet, men ogsaa om, hvordan hun havde udført det, og hvordan hun senere havde baaret sig ad med Genstanden, der var stjaalet, og ligeledes om sine Motiver til at begaa Tyveriet. Uret var imidlertid fundet og kommet tilbage. Sagen var i sig selv højst betydningsløs. Men alligevel afsagde denne uforstandige Dommer Arrestdekret over dette stakkels Pigebarn. Hun sad arresteret i nogen Tid, men omsider slap hun ud. Saa tog dette lille Pigebarn sig paa selv at undersøge, hvorledes den Sag forholdt sig, og hun fik oplyst, hvem der var Tyven. Det var en helt anden. Da hun nu kunde oplyse det, var hun fri for at være skyldig i dette Tyveri, men ogsaa først da. Selv om her nu har medvirket mangfoldige uheldige Omstændigheder, maatte det alligevel være et talende Vidnesbyrd om, baade hvor daarligt vor Retsplejesystem paa det kriminelle Omraade var, og hvor ynkeligt og retsløst den er stillet, som under det nuværende System falder i Hænderne paa en ikke tilstrækkeligt moden eller forstandig Dommer. Ministeriet besluttede sig derfor til at fremsætte et Forslag til en Reform af vor Retspleje og til samtidig at fremsætte Supplementslovene, for at det hele en Gang kunde komme i en saadan Skikkelse, at det kunde føres ud i Livet. Dette skete saa i Folketinget den 26. Januar 1914. Forslaget gik ud paa i Loven af 1909 at indarbejde Anklageprincippet for den kriminelle Retsplejes Vedkommende, at indføre Adskillelse mellem Retspleje og Forvaltning og at indføre folkevalgte Nævninger. Dette Lovforslag fik i det høje Folketing en langt venligere Modtagelse, end Ministeriet havde turdet haabe, ganske vist blev det fra Venstres Side — som naturligt var, da det var det Parti, der nærmest havde gennemført Loven af 1909 — hævdet, at man principalt ønskede, at Loven af 1909 skulde gennemføres, men den Mand, der var Ordfører for Venstre, den ærede Repræsentant for Gudme-Kredsen (Emil Petersen), som er overordentlig indsigtfuld paa dette Omraade, uagtet han ikke er Jurist, indlod sig paa en rent saglig Forhandling angaaende hele Reformen. Det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen) blev, som saa ofte før, Formand for Retsplejeudvalget, og dette arbejdede efter den Metode, som dette ærede Medlem har indført og hævdet i en Aarrække, at der holdtes Møde fra Kl. 7 Aften og mindst til Kl. 12, i enkelte Tilfælde har det arbejdet hele Natten. Efter denne Arbejds-